

Stafet 2021: Den fagfællebedømte udstilling

Hvad betyder den traditionelle opdeling i forsknings- og øvrigt museumsarbejde for variationen i museernes forskning? Hvad betyder adskillelsen af forsknings- og øvrige museumsopgaver for museumsbrugernes oplevelse? Og er det muligt at udvikle andre metoder til at bedømme museernes forskningsarbejde?

Museologisk Forskningsprogram har i løbet af 2021 dannet rammen om en stafet med det overordnede formål at designe en eller flere procedurer for fagfællebedømmelse af udstillinger. Initiativtagerne til stafetten er Lærke Maria Andersen Funder og Kamma Overgaard Hansen, der i en årrække har arbejdet med museer, udstillinger og forskningsbegreber.

Stafetten afsluttes torsdag d. 25. november.

Baggrund og koncept

Idéen med stafetten er, at museernes udstillinger – og ikke mindst det arbejde, der danner grundlag for dem – skal kunne bedømmes som forskning, ligesom fagfællebedømte publikationer bliver det i dag. Gennem en række stafetmøder har forskere og museumsfolk budt ind med forskellige vinkler på museernes arbejde og de aktører og udfordringer, der knytter sig til museernes arbejde med udstillinger.

Baggrunden for stafetten er et ønske om at bidrage til udviklingen af et selvstændigt musealt forskningsbegreb. Et forskningsbegreb, som ligner universiteternes almene forskningsbegreb mht. kvalitetskriterierne om gyldighed, relevans og transparens, men som inddrager andre medier end publikationer.

Som det ser ud nu, er forskningsforpligtelsen for nogle museer vanskelig at integrere i museernes øvrige praksis og løbende drift. De fagfællebedømte publikationer har en tendens til at spille en marginaliseret rolle i resten af museumsarbejdet, hvor de ses som en pligt opgave og noget ekstra, der er helt løsrevet fra driftsopgaverne og de øvrige udviklingsopgaver – en uhensigtsmæssig opdeling i rugbrøds- og flødeskumsarbejde.

Dertil kommer, at en del af museernes arbejde aldrig gøres til genstand for forskning, og dermed heller ikke deles i artikelformatet til gavn for andre museer.

Yderligere synes forskningen at være løsrevet fra dét, museumsbrugerne bliver mødt af på museet, i stedet for at være fuldt integreret i brugernes oplevelse og museumsinspektørernes arbejde.

Formålet med stafetten er derfor at udvikle et koncept for, hvordan selve udstillingsarbejdet og udstillingen som slutprodukt kan bedømmes som forskning efter samme kriterier som de fagfællebedømte publikationer.

Der har været afholdt følgende stafetmøder:

Stafet 1: Onsdag d. 26.5. kl. 11.30-13

Lærke Maria Andersen Funder og Kamma Overgaard Hansen:

Problemer ved den nuværende forskningspraksis på museerne og forslag til en model for fagfællebedømmelse af udstillinger

Hanne Tegllhus, Museum Ovartaci, Steno Museet m.fl.:

Genstandenes betydning og udstillingen som selvstændigt forskningsprodukt – med afsæt i to udstillingscases

Tekster til stafet 1

- Bäckström, M. "Indledning", s. 7-25 og "En fördjupande sida av utställningen", 249-267, i *Att bygga innehåll med utställningar - UTSTÄLLNINGSPRODUKTION SOM FORSKNINGSPROCESS*, Nordic Academic Press 2016
- Bjerregaard, P. "Introduction: Exhibitions as research" i *Exhibitions as Research Experimental Methods in Museums*, Peter Bjerregaard, red., Routledge 2020, s. 1-16

Stafet 2: Tirsdag d. 15.6. kl. 11.30-13

Christiane Særkjær:

Formidlingseksperimenter som forskningsobjekter og nødvendige betingelser for at de kan fagfællebedømmes

Tekster til stafet 2

- Sheikh, Simon 2015. "Towards the Exhibition As Research", in Paul O'Neill & Mick Wilson (red.), *Curating Research*, London: Open Editions/de Appel, 2015, p. 32-46
- Pringle, Emily. *Constructing the Practitioner-Researcher within the Art Museum*, Louisiana Research 2017: <https://research.louisiana.dk/videos/emily-pringle#.YKz2ZvgzY2y>
- Pringle, Emily (2020): *Rethinking research in the Art Museum*. Taylor & Francis
- Eberhardt Sørensen, Sine Margrethe (2008): "Den museale forsknings fremtidsudsigter" i *Nordisk Museologi* 2008, 1-2, s. 202-215

Stafet 3: Torsdag d. 26. august kl. 11.30-13, Forskerhuset, bygn. 1586, lok. 114

Christine Tommerup vil med afsæt i udstillingen 'Auguste Rodin – Forskydninger' fortælle om kuratoriske og formidlingsmæssige greb som genstand for brugerundersøgelser.

Sally Thorhaug vil zoome ind på Veluxfondens Museumssatsning og se på, hvilket forskningsgreb den er med til at fremme.

Stafet 4: Onsdag d. 22. september kl. 11.30-13

Ane Hejlskov Larsen:

Kan blockbusterudstillingen både være forskningsbaseret og publikumsorienteret?

I dette oplæg vil Ane Hejlskov Larsen koncentrere sig om blockbusterudstillingen som en markant variant af udstillingsgenren. Blockbusterens høje besøgstal har i forskningslitteraturen ofte givet anledning til kritik af blockbusterens indbyggede kapitalisering af kultur. Er det et problem for ideen om den forskningsbaserede udstilling? Ane vil med afsæt i blockbuster-eksempler give et bud på, hvordan en blockbuster kan forskningskvalificeres og forskningsbedømmes.

Forslag til fælles tekst: Introduktionskapitlet til bogen *The Rise of the Must-See Exhibition. Blockbusters in Australian Museums and Galleries* af Anne Lawrenson og Chiara Reilly, udgivet på Routledge 2019, s. 1-12.

Stafet 5: Mandag d. 11. oktober: Ekskursion til Danmarks Tekniske Museum i Helsingør
Oplæg om den fagfællebedømte udstilling v/ Samlingsinspektør Susanne Krogh Jensen og Programchef Peter Bjerregaard:

Museumsudstillinger er resultatet af tværfagligt samarbejde, der gerne skal sætte spor i museernes arbejde. Museumsudstillinger kan derfor ikke bedømmes ud fra samme kriterier som forskningspublikationer. Den stigende specialisering og kompleksitet i museumsarbejdet betyder imidlertid at en model for tværfaglig bedømmelse risikerer at blive meget kompleks – ikke mindst hvis den også skal tage processens institutionelle effekt med i betragtning. I denne stafet diskuterer vi bl.a. hvad den stigende specialisering har betydet for udstillingsarbejdet – og hvilke kriterier der bør indgå i en tværfaglig fagfællebedømmelse af museumsudstillinger.

Stafet 6: Onsdag d. 27. oktober kl. 11.30-13 på Antikmuseet:
Christian Rasmussen og Martin Brandt Djupdræt, Den Gamle By:
Museet som socialt rum

Hvordan kan vi evaluere udbyttet af udstillinger i forhold til den sociale oplevelse og læringen? I de sidste år har Den Gamle By undersøgt, hvordan museer kan være velfungerende sociale rum og hvad det betyder i forhold til læring. Det er sket i det Nordplus finansierede projekt *Increased Learning Through Social Spaces*, der er et samarbejde mellem Regionsmuseet Skåne, Nordiskt Centrum för Kulturarvspedagogik i Östersund, Den Gamle By og Sydøstnorsk Universitet. Projektet har analyseret omkring 30 udstillinger og foreslår syv overordnede måder at skabe sociale rum i udstillinger. Derudover er der i projektet også afprøvet en række metoder til at afdække den læring, der sker gennem museets sociale rum.

Museumsinspektør Christian Rasmussen og overinspektør Martin Brandt Djupdræt fra Den Gamle By har begge været en del af projektet *Increased Learning Through Social Space*.